

Як Вам вдалося поєднати свята і підготовку до сесії?

Період різдвяних свят — це добра нагода для християнина духовно збагатитися, гарно і весело відпочити, погостювати в родинному колі, зустрітися з друзями, пригадати народні традиції колядування та вертепів і, звичайно, набратися добрих емоцій на цілий рік.

Хоча цілковито зануритися в святкову феєрію студентам не давала постійна думка про сесію. Але дехто, незважаючи на те, що святкові канікули можна використати ще й як дуже добрий шанс ретельніше підготуватися до іспитів, надолужити пропущене, дочити те, чого не встигли за семестр, все ж відпочивав на повну силу, відклавши навчання, за давньою студентською традицією, на останню передекзаменаційну ніч.

Звичайно, більш радісними різдвяні свята стали для п'ятикурсників, які вже склали перший іспит ще наприкінці минулого року. А от для решти студентів після свят все тільки почалося.

Зі спокійною душею провели різдвяні канікули й ті, хто протягом семестру зумів вдало поєднувати навчання з повсякденними клопотами та веселощами. Хоча якраз такі студенти не полінувалися приділити трохи часу для конспектів та підручників ще й під час свят.

Отож усе студентство Політехніки, відпочиле, з новими силами, добрим настроєм, позитивними емоціями та головами, повними знань, продовжило важливий етап у здобутті вищої освіти — складання іспитів.

Міркувала та опитувала
Наталія ПАВЛИШИН

Юлія Андрущак, студентка першого курсу Інституту прикладної математики та фундаментальних наук Львівської політехніки:

„Готуватися до сесії почала вже після свят“

Зараз у всіх святковий настрій, хоча сесія на носі. Для мене це буде перше серйозне випробування і, зрештою, саме від нього залежить моє навчання надалі. Деякі конспекти можна лише „перебігти“, але за більшість взялася серйозно одразу після свят, з новими силами.

Павло Сніщук, студент другого курсу Інституту інженерної механіки і транспорту Львівської політехніки:

„І відпочивав, і вчився“

Впродовж семестру в мене є достатньо навантажень, бо, окрім навчання, я ще займаюся спортом, тому не завжди маю можливість вчасно повторити пройдений матеріал, а якраз за святкові дні була нагода все надолужити і, звичайно, відпочити. Тож така невеличка перерва лише посприяла підготовці до сесії.

Христина Гошовська, студентка четвертого курсу Інституту економіки та менеджменту Львівської політехніки:

„З новими силами взялася за підготовку до іспитів“

Після свят з новими силами можна скласти іспити. Між святкуваннями я дещо повторювала. Деякі предмети для мене досить лише переглянути, а от окремі все ж таки довелося серйозно вчити.

Максим Мацейко, студент третього курсу Інституту гуманітарних і соціальних наук Львівської політехніки:

„Канікули треба заслужити“

Під час різдвяних канікул студенти мали можливість підготувати необхідні реферати, вивчити певні теми чи зробити лабораторні, бо інколи буває, що протягом семестру десь чогось не встиг, щось недовчив. А для тих, кому сесію зараховують за результатами модулів, це була чудова нагода відпочити і посвяткувати. Канікули треба заслужити.

Соломія Чернишенко, студентка першого курсу Інституту інженерної механіки і транспорту Львівської політехніки:

„На все свій час“

Зимові свята на те і є, щоб святкувати і аж ніяк не вчитися. На все свій час. Впродовж семестру я намагалася регулярно повторювати вивчене, тож мені достатньо лише переглянути конспекти. Але це моя перша сесія, тому переживання все ж є.

З Новим роком та Різдвом Христовим!

Благодатним світлом Різдва Христового, веселими колядками і щирими сподіваннями на краще майбутнє розпочався Новий, 2011 рік — рік, в якому Україна відзначатиме двадцятиріччя своєї Незалежності.

Як ніколи, перед нами постає надзвичайно відповідальне завдання — якомога глибше і системно проаналізувати пройдений країною шлях і на цій підставі дати всебічний та обґрунтований прогноз нашого руху вперед. І тут роль вітчизняних освітньо-наукових закладів, українських учених важко переоцінити. Саме вони покликані не лише сказати своє вагоме слово в осмисленні процесів становлення Української держави, а й стати важливою рушійною силою соціально-економічного прогресу країни, становлення у ній повноцінного громадянського суспільства європейського зразка. Найголовніше ж нині — це консолідація і воля нації дати гідну відповідь на історичні виклики часу.

Масштабні за складністю й обсягом завдання постають і перед колективом Львівської політехніки. Згідно

з оприлюдненими даними престижних рейтингових агентств, наш університет постійно перебуває у цільній четвірці найкращих вищих навчальних закладів України. Впевнений, що цього року ми зможемо повною мірою реалізувати наданий нам високий статус самоврядного дослідницького університету, піднести на значно вищий рівень увесь навчально-виховний процес, зміцнити й осучаснити матеріально-технічну базу, докорінно поліпшити результативність науково-дослідницької роботи. Я у це твердо вірю та знаю, що у це вірять усі львівські політехніки — і викладачі, й студенти!

Сердечно вітаю всіх із Новим роком та Різдвом Христовим! Зичу вам: від Сонця — тепла, від людей — добра, від рідних — ніжності, а від друзів — вірності!

Христос народився! Славимо Його!

Юрій БОБАЛО,

**ректор Національного університету
„Львівська політехніка“, голова Ради ректорів
Львівщини, професор**

українські традиції

Світлина Наталі Яценко

■ Над вертелом зіезда ясна на весь світ засіяла

подарунок під ялинку

Стипендії від Асоціації випускників

На черговому засіданні Вченої ради Львівської політехніки в передсвятковий тиждень Асоціація випускників університету нагородила одноразовими стипендіями студентів альма-матер. Голова правління Асоціації Олег Сергеев вручив конверти з картками студентці четвертого курсу Інституту прикладної математики та фундаментальних наук Анастасії Деруновій та студентові третього курсу Інституту комп'ютерних технологій, автоматички та метрології Богданові Клічуку.

Т. П.

зимова сесія

На найновішому програмному продукті й іспити складати легше

Напередодні Нового року свій перший іспит після піврічного навчання у статусі майбутніх спеціалістів склали студенти групи ПВХс-11 кафедри електронного машинобудування Інституту інженерної механіки та транспорту Львівської політехніки.

У просторій аудиторії обабіч стін за рядами комп'ютерів зосереджено працюють студенти, адже завдання отримали конкретне і мають його виконати впродовж певного часу. Доки

хлопці виконують екзаменаційне завдання, розмовляємо з їхнім екзаменатором — доцентом кафедри Володимиром Майструком.

— Сьогодні вони складають іспит з дисципліни „САПР технологій для обладнання з числовим програмним керуванням“, — каже Володимир Володимирович. — Упродовж першого півріччя вони вивчали дисципліни більш технічного напрямку, знання з яких зможуть згодом використати у

своїй практичній роботі. Їхнє кінцеве завдання — скласти програму для верстату з ЧПК, тобто, спроекувати задану деталь і створити керуючу програму для верстату з ЧПК, щоб потім цей верстат в автоматичному режимі виготовив цю деталь. Сьогодні своє завдання найшвидше виконав Валерій Длужевський і, сподіваюся, його робота буде оцінена відмінною оцінкою.

з перших уст

Юрій Бобало: „Прагну піднести науку до рівня, достойного дослідницького університету“

На перетині років, коли на зміну старим календарям на робочих столах з'являються нові, всі ми очікуємо від долі, від життя позитивних змін. Для багатьох 2010 рік видався складним. Тому від року, котрий щойно почався, хочеться успіхів, щасливих, добрих днів, талану в усьому. Ректор Львівської політехніки міркує про плани та наміри на 2011-ий лише у поєднанні з майбутнім альма-матер. Пропонуємо інтерв'ю з Юрієм Бобалом читачам першого у цьому році числа газети.

— *Попрощавшись із роком, нелегким у багатьох аспектах, хочеться лишити в ньому неприємності та невдачі. А що Ви хотіли б забрати у 2011 рік?*
— Все, що робиться у Львівській політехніці, мені подобається. Тому хотілося б і надалі вдосконалювати та примножувати досягнення альма-матер. Ми маємо серйозні наукові досягнення. Хочемо і надалі активно працювати в цьому напрямі.

За минулий рік науковці університету видали багато підручників, посібників, монографій, зокрема й багато з грифом МОН. Зараз викладачі готують так звані електронні підручники. Львівська політехніка завжди приділяла значну увагу методичному забезпеченню навчального процесу. А в останні кілька років активно розвивається віртуальне навчальне середовище. На сайті університету вже є відповідна інформація та матеріали. Думаю, це буде зручно і для студентів, і для викладачів.

Останні кілька років Львівська політехніка спрямовує свою роботу на розширення структури. У липні минулого року до складу університету ввійшов приватний Інститут підприємництва та перспективних технологій (директор — Йосип Хром'як). У листопаді минулого року ухвалено Постанову Кабінету Міністрів про приєднання до Львівської політехніки Інституту новітніх технологій та управління ім. В. Чорновола, а вже 24 грудня вийшов відповідний наказ Міністерства освіти й науки, отож цей заклад з 1 січня 2011 року

став навчально-науковим інститутом Політехніки. Крім цього, 2010 року структура університету поповнилась Автомобільно-дорожнім та Коломийським політехнічним коледжами.

Хоч кажуть, що 2010-ий був важкий, я не схильний вважати його таким — як з фінансової точки зору, так і за якимись організаційними питаннями. У 2010-му політехніки отримували зарплату, в міру можливостей — премії, надбавки. Новий (2011-ий) рік буде складніший, адже почнуть діяти реформи, передбачені податковим кодексом, трудовим законодавством, пенсійним кодексом, іншими законами, які вже ухвалили й які ще будуть ухвалювати. Рано чи пізно це все треба було робити. І рано чи пізно через це треба перейти. Думаю, Львівська політехніка впорається з цим. Я гарантую, що у нас не буде скорочень, не буде проблем із виплатою заробітної плати. Для нормального функціонування вишу дуже важливо, щоб люди відчували впевненість у завтрашньому дні.

Наш університет відрізняється від багатьох вишів України тим, що ми думаємо не про нинішній день і не про завтрашній, ми думаємо на перспективу. Напевно, у 2012-му, 2013-му роках вже вступлять у дію положення Постанови Кабінету Міністрів про дослідницький університет.

— *Статус дослідницького університету пов'язаний з тим, що в державі формувалася концепція зосередження науки у вишах. Чи зміниться ситуація із ухваленням нового закону про вищу освіту? Скажімо, чи не завадять ці зміни створенню в Політехніці омріяної Вами лабораторії унікального обладнання?*

— Якщо цей закон ухвалить у такому вигляді, як зараз є проєкт, це буде прогресивний крок у розвитку освіти й науки в Україні, можливо, науки навіть більше, як освіти. Якщо говорити коротко, то є два важливі прогресивні аспекти: концентрація освіти і науки в Міністерстві освіти й науки, молоді та спорту та мінімізація мережі вищих навчальних закладів. Провідні виші давно говорять

про те, що необхідно сконцентрувати як освіту, так і науку в потужних центрах, які мають можливості готувати якісних фахівців і проводити значні наукові дослідження. І саме там буде сконцентровано й фінансування. Проєктом закону передбачено, що університет — це вищий навчальний заклад, в якому навчається більше 10000 студентів, а в технічному університеті — понад 6000. На Львівщині, наприклад, поки що лише три університети, відповідають таким вимогам. Це Львівська політехніка, ЛНУ ім. І. Франка та Львівський національний аграрний університет.

— *Підпорядкування ВАКУ Міністерству освіти й науки, молоді та спорту Ви також оцінюєте позитивно для майбутнього науки?*

— Зараз важко коментувати цей крок Кабміну, оскільки я не знаю, які функції виконуватиме МОНМС. Якщо структура ВАКУ збережеться в структурі МОН, якщо ця структура збереже певну автономність, тоді буде все нормально. Якщо ж спробують ламати систему підготовки кадрів високої кваліфікації, що створювалась упродовж багатьох років, то тут можливі найбільш несподівані варіанти.

— *Серед досягнень минулого року Ви не назвали захист докторської дисертації... Знаємо, що Ви вже отримали диплом про надання Вам ступеня доктора наук. Все-таки не багатьом вдається поєднувати керування великою структурою з багаточисельним колективом і наукову роботу.*

— А що про це говорити? Це особисте досягнення, до якого я довго йшов. Я не міг дозволити собі зосередитися лише на чомусь одному: адміністративній чи науковій роботі, тож мусив поєднувати її. Політехніка для мене занадто дорога, щоб я занедбав обов'язки ректора. Я мусив підібрати добру професійну команду, бути певним, що все добре працює. І головне, — щоб було бажання працювати і тоді на все знайдеться час. Якщо я поза роботою ходжу на заняття

з танців, у спорткомплекс, на виступи наших колективів і при цьому знаходжу час на наукову роботу, то, сподіваюся, що й усі захочуть узяти з мене приклад.

— Буквально за останні два роки Ви почали відроджувати в альма-матер деякі традиції (симфонічний оркестр, зимовий бал), започаткували нові (встановлення новорічної ялинки в головному корпусі, перше засвічування на ній вогнів під час нагородження переможців СНТК, надання грантів молодим науковцям). Чи є у Ваших планах ще якісь ініціативи?

— Знаєте, була добра традиція, яка, зрештою, і збереглася, — в усіх визнаних європейських вишах на першому місці стоїть наука. Університет передовсім оцінюють за науковими дослідженнями, які проводяться, та за отриманими результатами цих досліджень. У 90-х роках у нас на науку виділяли мінімум фінансування, та й зараз із фінансуванням важко. То якщо говорити не про відновлення традицій, а що б я ще хотів зробити у Львівській політехніці, — це якраз піднести наукові дослідження на той рівень, на який наш університет заслуговує.

Останнім часом захищається багато молодих докторів наук. Але в університеті працює чимало поважних, зрілих науковців. Так, вони на своєму місці, вони добрі педагоги, але все-таки за той проміжок часу, коли було важко з

обладнанням, з фінансуванням науки, багато з потенційних докторів наук, які могли би здійснити великий вклад у науку, не змогли цього зробити, бо не мали можливості. Зараз наука — це передові технології, сучасне обладнання, котре коштує не десятки, а сотні тисяч доларів чи євро. Хотілось би мати такі лабораторії, щоб наші вчені не їздили в Польщу, Німеччину, Францію проводити дослідження. Коли я буваю за кордоном, я заздрю, що вони мають таке обладнання, до речі, за кошти Євросоюзу. Тому ми покладаємо великі надії на молодих науковців, з ними пов'язуємо майбутнє науки.

Отож, якщо говорити про найближчі цілі, то перша — шукати фінансування на закупівлю обладнання для проведення наукових досліджень. Минулися ті часи, коли на коліні можна було зробити наукову роботу і стати лавреатом Нобелівської премії.

Також будемо працювати над розширенням Львівської політехніки. Ми дуже зацікавлені в тому, адже Політехніка щороку відраховує студентів із низькою успішністю. Відповідно у нас звільняються бюджетні місця. Ми можемо забирати найкращих випускників коледжів на 2-й, часом і на 3-й курси (залежно від інтегрованих планів) університету. Досвід показує, що молоді люди, які приходять з коледжів, дуже скоро стають чи не найкращими в університеті. А відрахованим студентам зможемо

дати можливість, при бажанні, довчитися в коледжі, щоб вони могли отримати диплом молодшого спеціаліста.

Ще одна мета — вдосконалення навчального процесу та системи управління вишем — постійно (поряд з іншим) будуть у полі зору ректорату.

— Навіть у навколосвяткові дні маєте робочі думки. Але, мабуть, святкуєте таки в родинному колі? Тут також маєте традиції?

— Моя родина — це дружина, донька, син і його сім'я. Ми святкуємо разом і Новий рік, і Різдво. Насамперед робимо це для онуків (у мене їх троє), щоб вони відчували свято, родинне тепло й традиції. Останнім часом зустрічаємо Новий рік у Славському, в колі друзів. Різдво — родинне свято, на Святу вечерю збираємося за одним столом. Ставимо 12 страв, допомагаю їх готувати дружині. За українською традицією, запалюємо свічку. Обов'язково колядуємо.

— Ваші побажання викладачам та студентам.

— Бути політехніками. Де б не були, мати дух Політехніки, підтримувати Політехніку, працювати на Політехніку і отримувати дивіденди від Політехніки. Але щоб їх отримати, потрібно любити, шанувати і працювати (вчитись) у Львівській політехніці.

Спілкувалася Тетяна ПАСОВИЧ

за овальним столом

Думку ректорів Львівщини почують у Києві

Напередодні Нового року ректори Львівщини зібралися на чергове засідання у Львівській політехніці. Члени Ради ректорів познайомилися з новопризначеним головою Львівської облдержадміністрації Михайлом Цимбалюком. Михайло Михайлович продемонстрував розуміння насущних освітніх та наукових проблем (віїзд молоді, задіяної в науці, за кордон, потреба наближення науки до практики, державна політика щодо держзамовлення фахівців тощо), задекларував підтримку керівникам вишів, зокрема пообіцяв донести до керівництва галузі та до Верховної Ради пропозиції ректорів Львівщини до проекту Закону про вищу освіту.

Михайло Цимбалюк запропонував учасникам засідання дати чітку оцінку проекту. На його думку, неприпустимо, що результати громадських обговорень різних проектів законодавчих актів цілком не враховуються при затвердженні остаточного варіанту документа, на чому акцентували ректори.

Більшість учасників засідання говорили про те, що не можна робити кількісні показники визначальними при оцінці якості освіти. Керівники закладів економічного спрямування схвалили ідею оптимізації мережі вишів, однак вона не має відбуватися адміністративним шляхом, зекономлені державні кошти слід скеровувати саме туди,

де вони потрібні, має бути більш цільове і стратегічне використання коштів тощо.

Ректор Львівського національного медичного університету ім. Д. Галицького Борис Зіменковський переконаний, що підпорядкування медуніверситету МОНМС не сприятиме добрій підготовці фахівців, що лише підпорядкування профільному міністерству дає можливість мати свої клінічні бази. Він також вважає, що наші виші не мають справжньої автономії, не прописана така можливість і в проекті закону.

Голова Ради ректорів Львівщини, ректор Львівської політехніки Юрій Бобало підсумував обговорення, ще раз наголосивши на тому, що Спілка ректорів вищих навчальних закладів України повинна візувати всі документи, котрі виходять з міністерства; пропозиції ректорів до проекту мають бути враховані; наголосив на проблемі з приміщеннями та площами для вишів. Юрій Ярославович попросив голову ЛОДА посприяти у створенні у Львові наукового парку, під який Львівська політехніка ще півроку назад запропонувала свої площі.

Михайло Цимбалюк запевнив: львівська наука має шанси бути почутою. Він подякував ректорам за розуміння і підтримку та висловив побажання зустрітися щонайменше раз на квартал.

Тетяна ПАСОВИЧ

на порядку денному

Новий статус університету вимагає статутних змін

Про це йшлося на останньому в 2010 році засіданні Вченої ради Політехніки. Питання статутних змін зумовлені Постановою Кабміну про надання Політехніці статусу самоврядного (автономного) дослідницького національного навчального закладу, Законом України „Про внесення змін до Закону України „Про вищу освіту“ щодо питань студентського самоврядування“, а також Положенням про дослідницький університет.

Статутні зміни стосуються нових основних завдань університету, деяких питань обсягу цивільної правоздатності, порядку звітності контролю фінансово-господарської діяльності, органів громадського самоврядування, особливо студентського. Про це розповів голова статутної комісії Вченої ради професор Антон Маліновський. Вчена рада схвалила проєкт Статуту і подала його на розгляд Конференції трудового колективу.

Акцент — на наукові дослідження

Серед найважливіших завдань університету — розробляти та впроваджувати в навчальний процес новітні інформаційні технології та засоби навчання для підготовки висококваліфікованих фахівців із питань інноваційного розвитку. В університеті реалізуватимуть інноваційні програми підготовки наукових і науково-педагогічних кадрів для університетів, наукових установ, наукомістких виробництв. Тут створять умови для обміну студентами, аспірантами, докторантами, науковими і науково-педагогічними працівниками. Студентів активно залучатимуть до наукових і науково-технічних досліджень та до впровадження їхніх результатів у практику.

Щодо фундаментальних і прикладних наукових досліджень, то науковці університету виконуватимуть їх разом із Національною та галузевими академіями наук. Освіта й наука інтегруватимуться з виробництвом шляхом створення навчально-виробничих наукових об'єднань, базових кафедр, лабораторій. Отже, є сподівання на виготовлення та реалізацію експериментальних зраз-

ків нової техніки, технологій та малосерійної наукомісткої продукції.

Університет буде постійним учасником реалізації міжнародних проєктів і програм, наукових конференцій, семінарів, виставок... Спільно з іноземними партнерами він засновуватиме наукові центри, інститути, інші об'єднання, де здійснюватиме освітні і науково-дослідницькі програми.

Про правові моменти

Відтак університет як автономний дослідницький національний виш має право у межах б'юджетного фінансування вдвічі підвищувати розмір оплати праці науковим і науково-педагогічним працівникам університету. Політехніка може самостійно встановлювати нормативи чисельності студентів, екстернів, слухачів, аспірантів, докторантів, здобувачів різних наукових ступенів на одну посаду науково-педагогічних працівників. Це ж стосується і нормативів матеріального забезпечення структурних підрозділів, розроблення і впровадження власних програм із наукової, науково-виробничої та інноваційної діяльності, трансферування технологій власного авторства.

В оновленому статуті зазначено, що університет може, відповідно до чинних нормативних документів, ухвалювати остаточне рішення щодо присудження окремими спеціалізованими вченими радами наукових ступенів кандидата та доктора наук. Вчена рада самостійно надаватиме звання доцента, професора і старшого наукового співробітника. У Політехніці також визнаватимуть дипломи магістрів, докторів філософії, докторів наук та вчених звань доцента чи професора, які здобуті в університетах інших держав. Університет самостійно скеровуватиме на стажування та навчання за кордон наукових і науково-педагогічних працівників, студентів, аспірантів, докторантів.

Про самоврядні структури

У Конференції трудового колективу як найвищого колегіального органу громадського самоврядування буде 270 делегатів. Із них 240 — це представники всіх категорій працівників, а 30 — представники тих, що навчаються. Не менше 75% цих делегатів становитимуть науково-педагогічні, наукові та педагогічні працівники. Делегатів-працівників обиратимуть на сім років, а

делегатів-студентів, аспірантів чи докторантів — на рік.

До Вченої ради входимуть ректор, проректори, директори інститутів, коледжів, технікумів, ліцеїв, що в структурі Політехніки, вчений секретар університету, директор НТБ, керівники органів громадського самоврядування, голова профспілки працівників, голова ради молодих науковців, керівник органу студентського самоврядування, виборні представники науково-педагогічних та інших працівників, а також тих, що навчаються в університеті.

Чимало змін стосуються і студентського самоврядування. Насамперед у документі наголошено, що право на участь у ньому мають усі, що навчаються в університеті. Фінансовою основою студентського самоврядування є кошти, визначені Вченою радою. Не менше 30% цих коштів витратимуть на наукову діяльність студентів та аспірантів.

Думку студентського самоврядування враховуватимуть при ухваленні рішення про відрахування та поновлення на навчання, при переведенні тих, що навчаються за держзамовленням, на навчання за контрактом. З органом студентського самоврядування погоджуватимуть призначення заступника декана чи проректора, який відповідає за роботу зі студентами. Без студентів-самоврядників також не ухвалюватимуть рішень про поселення-виселення зі студентських гуртожитків.

Підготувала
Ірина МАРТИН

зимова сесія

На найновішому програмному продукті й іспити складати легше

→ Закінчення. Початок на 3 с.

Всі інші, ймовірно, також встигнуть виконати іспитову роботу. Студенти працюють із найсучаснішим програмним продуктом фірми „Делкам“. Ми вдячні цій фірмі, бо вона щороку дарує нам найновіші версії програмного продукту. Ось і цього разу подарувала університетові 25 ліцензій, які ми успішно використовуємо в навчальному процесі. І це дуже щедрий дарунок, адже комерційна вартість цієї найпотужнішої програми у світі — півтора мільйона доларів США.

До слова, це не просто лабораторія, в якій хлопці складають іспити. Власне, це і лабораторія, і навчальний центр комп'ютерної технології для обробки і виготовлення виробів. Тут встановлено подарований ліцензійний продукт, який в інституті використовують не лише для навчального процесу, а й для конкурсних робіт програми „Делкам — університетам України“, який тут проводять щороку у червні.

— Цю групу веду з третього курсу, читав їм різні дисципліни, — продовжує Володимир Майструк. — Пред-

Світлина Катерини Гречин

мет, з якого студенти складають сьогодні іспити, для них дуже цікавий, бо багато з них уже десь працюють і можуть реально застосувати свої знання на сучасному виробництві. Мушу відзначити, що хлопці регулярно ходять на лекції, а отримані знання закріплюють на практичних заняттях. Ось переді мною відомість балів за практичну роботу. Найвищі бали у Василя Матвейка та Юрія Швеця.

— Як, на Вашу думку, складуть нинішні іспити ці хлопці?

— Не беруся прогнозувати, бо це справа невдячна. Зазвичай, ті студенти, які впродовж семестру вчать добре, дуже хвилюються на іспитах, бо відчують більше відповідальності. А декому може просто банально поталанити. Тож про оцінки довідаємося дещо пізніше.

Катерина ГРЕЧИН

майстер-клас

Львівський техніко-економічний коледж Львівської політехніки став координаційним центром з впровадження мідних технологій в практичну підготовку молодших спеціалістів ВНЗ I-II рівнів акредитації

На базі техніко-економічного коледжу

Торік, 20 — 21 грудня, на базі Львівського техніко-економічного коледжу Львівської політехніки відбувся Міжнародний семінар-практикум (майстер-клас). Його організували Європейський інститут міді (м. Брюссель) за участю Польського представництва (м. Варшава) з проблеми застосування міді в житлово-комунальному господарстві та будівельній галузі спільно зі Львівським техніко-економічним коледжем.

У роботі семінару взяли участь завідувачі майстерень, викладачі фахових дисциплін та заступники директорів з виробничого навчання споріднених навчальних закладів, які готують молодших спеціалістів відповідного напрямку, зокрема, з Горлівського житлово-комунального технікуму, Немирівського коледжу будівництва та архітектури (Вінницька обл.), Київського будівельного технікуму, Рівненського технічного коледжу, Львівського коледжу будівництва, архітектури та дизайну, Екологічного коледжу Львівського НАУ та технічних училищ зі Стрия та Городенки.

Уже традиційно в таких заходах активну участь беруть працівники кафедри теплогазопостачання та вентиляції ІБД Львівської політехніки. Цього разу у коледж завітали

завідувач кафедри доцент Орест Возняк, доценти Юрій Юркевич та Володимир Лабай. До слова, Володимир Лабай поділився практичним досвідом стосовно застосування мідних трубопроводів в теплогазопостачанні, провів техніко-економічний порівняльний аналіз. Необхідно відзначити високі професійні навички польських інструкторів-викладачів, які проводили майстер-клас у навчально-виробничих майстернях коледжу й дали можливість учасникам семінару практично ознайомитися з різними видами з'єднань та проведенням тестового контролю.

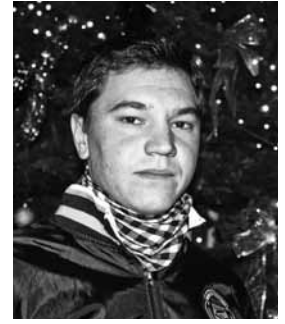
Польське представництво відзначило високий рівень підготовки семінару-практикуму, організованість та відповідальність. Ми уклали угоду про співпрацю з Європейським інститутом міді (Польське представництво у Варшаві). Приємно, що на перших ступенях співпраці Польське представництво передало нам безоплатно дві зварювальні установки та відповідне навчально-методичне забезпечення.

Микола ГЕНСЕЦЬКИЙ,
заступник директора з навчально-виробничої роботи
ЛТЕК Львівської політехніки, кандидат технічних наук

новорічний гість

Другокурсник ІЕСК Олександр Стоцький приїхав до Львова з Бразилії — країни фантастичних пейзажів, футболу і найяскравішого у світі карнавалу, а якщо конкретніше — зі „столиці української Бразилії“ — міста Прудентополіс (заснованого вихідцями з України в 1890-х роках). Він — представник четвертого покоління українців у Бразилії

„Хочу більше дізнатися про землю своїх батьків“

У столиці української Бразилії

— Олександр, коли почалась історія Твоєї родини у Бразилії?

— Мої предки приїхали до Бразилії із Золочева 1891 року. Один із моїх дідів був поляк, другий і обидві бабусі — українці. Моя сім'я — мама, брат, сестра (батько помер сім років тому) живе в Прудентополісі (штат Парана на півдні Бразилії). 75% населення міста (з приблизно 60 тисяч) має українське коріння. Загалом у Бразилії 400 — 500 тисяч осіб — українського походження, там є більше сотні українських церков, 11 колективів, які виконують українські танці.

— Яким є життя української громади в Бразилії, зокрема у Прудентополісі?

— Більшість нащадків українців живе в селах. Вони люблять працювати на землі: тобто свої традиційні заняття українці „перевезли“ до Бразилії. Рівень життя — середній. Звичайно, є такі, які живуть бідно, та дехто досягнув чималого успіху: став відомим адвокатом, інженером, лікарем, політиком, футболістом тощо.

Моя родина зберігає українські звичаї: святкуємо весілля по-українськи, ходимо до української церкви. У деяких школах викладають українську мову (година-дві на тиждень у 1-8 класах). Але, на жаль, ця мова — далеко від досконалості, має багато діалектів. Коли ми з двоюрідним братом (він теж студент Політехніки) повернемось у Бразилію, допомагатиму дітям опанувати справжню українську мову.

— А як і коли Ти сам її вивчив?

— Спершу з дідом. Українською говорив і з батьками, вивчав у школі. Але добре її не знав — зрозумів це вже в Україні. Слава Богу, тепер більш-менш орієнтуюсь, хоча роблю помилки.

За вищою освітою — в Україну

— Чому Ти вирішив навчатися в Україні?

— Хочу здобути вищу освіту саме в

Україні, — щоб більше дізнатися про цю землю, традиції, а також своїх родичів. Спочатку навчався на підготовчому факультеті, а потім вступив на електромеханіку в Політехніку — цей фах потрібен в Бразилії.

— Чи важко вчитися?

— Загалом важко. Складно розібратися з фаховою термінологією, деколи не встигаю конспектувати на лекціях. Але тут допомагають однокурсники. І викладачі, здебільшого, ставляться з розумінням, готові допомогти, роз'яснити. Навчання приділяю 8-9 годин на день (це включно з парами). Найбільше мені подобається працювати самостійно, а найцікавішими для мене є точні науки — фізика, математика.

— Після закінчення університету маєш намір повернутися в Бразилію?

— Так. У Бразилії я ще повинен буду захистити диплом. А потім, сподіваюся, знайду добру роботу.

Про хобі, міста і футбол

— Чим займаєшся, крім навчання?

— Співпрацюю з МІОКом. Навесні брав участь у закладанні Саду світового українства у Львові, а в червні допомагав делегації з Бразилії, яка брала участь у III Міжнародному конгресі „Діаспора як чинник утвердження держави Україна у міжнародній спільноті...“. Недавно також виступав на конференції газети „День“ в Політехніці. Люблю гуляти, мандрувати з друзями. Був у Німеччині, Польщі, Італії. Недавно повернувся з Рима — це місто мені дуже сподобалося. Люблю займатися спортом (футбол, волейбол, настільний теніс та ін.). Також допомагаю представникам української діаспори в Бразилії шукати тут документи, родичів тощо. Мені вдалося знайти родичів однієї бразилійки в селі Одаї Тисменицького району на Івано-Франківщині.

— А де встиг побувати в Україні?

— Мені дуже подобається жити у столиці Галичини. Львів — місто мрій, точно знаю. Ще мені до вподоби Тернопіль,

Івано-Франківськ, Київ, Рівне. Донецьк і Дніпропетровськ — теж файні міста, але мене неприємно вражає те, що там відмовляються розмовляти українською.

— А як Тобі студентське середовище?

— Мені дуже не подобається така поширена між студентами звичка, як куріння. А от що мене захоплює, то це спілкування, спільні з українцями святкування Різдва, днів народжень і т. д. Приємно бути разом: саме так можеш відчутти „клімат“, отримати інформацію про людей, культуру. До речі, в Україні я вперше побачив сніг! Покатався на лижах у Буковелі — дуже сподобалось! Маю тут багато знайомих з Африки, Близького Сходу, Південної Америки і, звісно, своїх земляків. Інколи ми з тутешніми бразильцями святкуємо по-бразильськи, готуємо відому й смачну бразильську страву „фейжоада“. Як перекладач співпрацюю з футболістами-бразильцями з ФК „Карпати“.

— Ходиш на матчі зелено-білих?

— Завжди. В мене навіть є абонемент на їхні домашні матчі. У жовтні брав участь у форумі, приуроченому підготовці до „Евро-2012“ — „Через толерантність у спорті до толерантності у суспільстві“.

— Олександр, а що бразильці знають про Україну?

— Корінні бразильці, на жаль, переважно досі думають, що Україна є частиною Росії. А бразильці українського походження хочуть побачити землю, з якої „вийшли“. До речі, у серпні-вересні 2011 року заплановано святкування 120-річчя від часу першої масової міграції українців до Південної Америки: з Бразилії в Україну приїде делегація зі 120 осіб.

— А що Ти порекомендував би мандрівникові з України побачити в Бразилії?

— Ріо-де-Жанейро, Сан-Пауло (це дуже гарні міста!), водоспад Ігуасу, океан, пляжі, бразильських дівчат, футбол і бразильську культуру — карнавал, самбу...

Спілкувалась Ірина ШУТКА

творча лабораторія

Натюрморт в інтер'єрному середовищі

Студенти перших-других курсів Інституту архітектури вивчають ази живописно-рисунокного класу. Тут уже стало традицією, що підсумком цього навчання стають творчі роботи, які милують око на почесних місцях 105-ї аудиторії головного корпусу.

Як показує практика, перегляд таких своєрідних студентських живописних робіт є корисним і для студентів, і для викладачів. Студентам, до прикладу, вона дає змогу пересвідчитися, що чогось таки варті, викладачам приносить втіху те, що за короткий час і малу кількість годин вдалося не лише прищепити любов до цього виду мистецтва, а й серйозно ним зацікавити. До слова, старші викладачі кафедри дизайну та основ архітектури Віолета Радомська та Іванна Бучковська зуміли перетворити це напівпідвальне приміщення у справжню творчу лабораторію. Вони обидві — яскраві особистості, зі своїм художнім підходом до малювання картин, то ж не дивно, що творча лабораторія з їхньої ініціативи стала ще й своєрідною виставковою залою, де кожен охочий може ознайомитися зі студентським творчим доробком.

— Цю виставку ми назвали методичною і саме через те вона функціонуватиме аж до кінця семестру, — говорить Віолета Радомська. — На цьому методично-науковому перегляді можна довідатися й про стилістику, з якою працює кожен викладач. На виставці представлено роботи студентів-дизайнерів та реставраторів творів мистецтва торішнього другого курсу. Саме на цьому курсі вони вже можуть підсумувати свої знання з рисунку і живопису, глибше пізнати живописні манери і палітру. Завдання майбутні реставратори мали дуже цікаві: натюрморт (тепла і холодна гама) і його декоративне вирішення. Своїм студентам ми даємо можливість працювати творчо, забезпечуємо їм предметне, цікаве середовище з використанням артефактів. Їм такий методичний підхід дуже цікавий. Для викладачів, звичайно, — це зайві клопоти, та вони себе виправдовують. Наступне наше завдання — відкрити студентам можливості живопису в техніко-технологічному напрямі. Рукотворне мистецтво допомагає дизайнерам пізнавати різні за суттю і форматом техніки, збагатити їхню палітру і навіть,

певним чином, допомагає стати творчою людиною: багато студентів після таких завдань починають працювати як живописці. І це нам дуже приємно.

— Ви зі своїми студентами творите дива...

— Оскільки нам постійно скорочують години на живопис, то намагаємося ці предмети викладати студентам дуже насичено: зменшуючи кількість завдань, ускладнюємо й урізноманітню-

Світлана Катерини ГРЕЧИН

ємо їх. Скажімо, коли студенти мають малювати натюрморт в інтер'єрному середовищі, дозволяємо їм фантазувати. Відтак, кожне середовище вони наповнюють своїм антуражем, надають натюрморту певної духовності, настрою, творчої інтерпретації. Найцікавіша для них остання, базова робота на другому курсі — декоративне вирішення натюрморту, де застосовується цілком інша техніка. Тут вони мають можливість працювати з батіком, поєднувати графічні техніки з живописом. Вважаю, що цього року студенти себе дуже творчо проявили. Зрештою, основне наше кредо — розкрити індивідуальність студента.

— На Вашу думку, це вдалося?

— Насправді, ми дуже задоволені, бо маємо з чим порівнювати: на першому курсі студенти вважають, що живопис — це не для них. Коли ж доходимо

до фінального навчання — написання творчих робіт, вони цілком змінюють свою думку про себе, бо бачать, що живопис їм не лише під силу, а й приносить велике задоволення. Нам також приємно, що зуміли відкрити їм секрети ще одного виду мистецтва. Якби ми не бачили результату, очевидно, що не наважилися б робити такий перегляд. Сподіваюся, що тепер це буде нашою постійною традицією. До речі, на виставці також презентовані останні живописні роботи нашого першого потоку майбутніх реставраторів мистецтва.

— Відвідувачів на виставку пускаєте?

— Та вони і так до нас приходять, хоч ми не робили їй ніякої реклами. Нашими гостями, окрім студентів-архітекторів, є й студенти, які не мають стосунку ні до архітектури, ні до дизайну. Їм цікаво переглянути доробки своїх колег. Усім до вподоби високий рівень робіт. Наші нинішні другокурсники, до речі, не вірять, що ці натюрморти робили торішні другокурсники. Ми запевняємо їх, що наступного року на подібному перегляді побачимо не менш цікаві роботи.

...Коли ми розмовляли з Віолею Радомською, до аудиторії ввійшла одна із авторок натюрмортів, що красуються на стіні, студентка четвертого курсу Наталя Євсеева. Дівчина навчається на кафедрі реконструкції та реставрації архітектурних комплексів й спеціалізується на вивченні реставрації творів мистецтва. Наталя задоволена, що і її малюнки висять поряд з роботами її товаришів.

— Мені дуже сподобалося малювати натюрморт, — каже вона. — Я вперше малювала справжній інтер'єр, а не просто постановку з пляшечками, банячками, як завжди. Тут у мене був більший простір для уяви, та й завдання було складніше й цікавіше. З приємністю згадую той час, коли на лекціях і практичних заняттях довідувалися про нові, потаємні для нас творчі лабіринти, якими нас вмiло „водити“ наші викладачі. Незабутній і той час, коли вкладали силу і майстерність у свої творчі роботи — натюрморти. Нині ті студенти, що приходять сюди на заняття, отримують позитив не лише від навчання, а й від наших робіт. Мені це подобається...

Катерина ГРЕЧИН

духовне слово

Святкуйте з Божим
благословенням

Христос Рождається! Дорога молоде, професори, викладачі, працівники університету!

Академічне середовище, мабуть, як ніяке інше, переживає ці свята по-своєму. Адже вир заліків, іспитів, захист дипломних проєктів занурюють нас у метушно та переживання. Кожен відчуває брак часу не лише для навчання чи праці, але й на приватне життя, яке тісно переплітається з академічним.

Саме свята є доброю нагодою призупинитися і на якийсь час відійти від своїх буденних клопотів, зійтися цілою родиною, відвідати батьківські домівки, завітати в гості з колядою до рідних і друзів. Але вповні пережити і зрозуміти радість свята можна лише прийшовши разом із сім'єю до церкви, аби скласти Богові молитви прослави, подяки, просьби і перепрошення, наповнитися Божим миром і жити з відчуттям свята народження Ісуса, який є безцінним подарунком для всього людства.

Вже відсвяткували Різдво, а попереду ще старий Новий рік, Щедрий Вечір, Йорданське Водосвяття... Важливо зуміти пронести святковий дух крізь увесь період Коляди, аби потім повернутися до свого звичного заняття повними наснаги та ентузіазму до творення нових справ.

Веселих свят, коляди голосної, куті смачної, Божих ласк і миру, щастя й добра на многії літа!

Бр. Тарас ГРЕМ,
капелан Львівської політехніки

святковий калейдоскоп

Різдвяні свята у Львові

Різдво у Львові є чи не найбарвистішим дійством України. Традиції, які роками формують незабутню атмосферу львівського Різдва, спонукують гостей провести свята саме тут.

Так, вже другий рік поспіль львів'ян та гостей міста впродовж чотирьох святкових днів тишила жива різдвяна шопка. Цьогоріч на відкритті шопки персонажів втілили відомі львівські особистості: Марію — письменниця і головний редактор „Видавництва Старого Лева“ Мар'яна Савка, Йосипа — фронтмен групи „От Вінта“ Юрко Журавель, Пастуха — вокаліст „Пікардійської Терції“ Славко Нудик, Царя — письменник Юрій Винничук. Згодом їх замінили пластуни. Також у вертепі були живі тварини: осел, баран, овечка та чотиримісячне телятко.

А 8 січня стартував традиційний Фестиваль вертепів. До різдвяної ходи вулицями Львова долучилися жителі та гості міста, народні та театральні колективи, ансамблі, театри та музики. Організували Фестиваль вертепів ГО „Обереги“, ТОВ „Львівські ярмарки“ та Управління культури Львівської міської ради. У конкурсі взяли участь більше двадцяти колективів.

Невід'ємним атрибутом львівського Різдва є й обєріг родини — дідух. Цогоріч він був заввишки аж шість метрів. Дідуха від пл. Ринок до Театру опери та балету несли колоною, яку сформували дитячі колективи Львова, посадовці та всі охочі. Зокрема, у встановленні Різдвяного символу взяв участь дитячий театр пісні „Джерельце“, зразковий дитячий ансамбль „Намісто“, ансамбль „Барвінок“, муніципальний хор „Гомін“ та ГО „Пласт“.

На традиційному львівському Святі пампуха, 9 січня, цьогоріч встановили

Світлина Наталії Яценко

рекорд — виготовили найбільший пампух в Україні. Це диво витворили, склавши, із 15 тисяч малих пампушків. Також у цей день відбулися „пампухові“ конкурси на найшвидше поїдання пампуха, комплімент борошняному виробу і змагання господинь на найкращий рецепт.

Не забули на Різдво й про безпритульних. Так, ЛМГО „Спільнота взаємодопомоги „Оселя“ підготувала частування на Святвечір для безпритульних у Винниках. Цей захід підтримала ГО „Золота молодь Винник“, яка підготувала театральне дійство з „живою“ шопкою, та міська рада Винник. „Вифлеємська гостина“ для знедолених вже одинадцятий рік поспіль відбулася і в Українському католицькому університеті.

Аби не бути лише спостерігачами, Студентське братство Львівської політехніки традиційно підготувало свій різдвяний вертеп. Особливістю братського вертепу є не лише оригінальний сценарій, але й автентичні коляди та різдвяна зірка, виготовлена за всіма традиціями зіздарів.

— Вертепували ми протягом двох днів — 7 і 8 січня — колядували і віншували на майданах, біля шопок, тишили всіх перехожих, які радо з нами фотографувалися, — розповідає активістка Студентського братства Яніна Нікітіна. — А також ми стали учасниками в ході вертепів, де наш зіздар отримав подяку за чарівну зірку, яку хлопці змайстрували самотужки.

Н. П.

громадська панахида

Вшанування жертв „Процесу 59-ти“

З ініціативи Львівської обласної ради та Львівської обласної держадміністрації 17 січня 2011 року об 11 год. у Музеї-меморіалі „Тюрма на Лонцького“ відбудеться поминальна панахида пам'яті українських студентів, засуджених радянським комуністичним режимом у 1941 році під час „Процесу 59-ти“. У панахиді візьмуть участь представники міської та обласної влади, колишні політ'язні та громадські діячі.

За докладнішою інформацією можна звертатися за тел. 067 6038003 чи електронною адресою radnyk.loda@gmail.com до радника голови ЛОДА Анатолія Ігнатовича.

студентське капеланство

У християнському колі

Вже традиційно для студентів Львівської політехніки різдвяні свята проходять спільно з Центром студентського капеланства. Так і цього року, молодь підготувала різдвяний вертеп, з яким відвідала сиротинці, виступила в центрі міста біля шопки, куди мали змогу прийти всі охочі, та відвідала християнські родини.

Окрім цього, як і минулі роки, Центр студентського капеланства спільно з Центром опіки сиріт для дітей-сиріт організували різдвяну школу та екскурсію Львовом, нагадали про вертеп, Святий Вечір та Різдво, тобто відтворили все те, що може отримати дитина в християнській сім'ї і чого позбавлені сироти.

У християнському дусі молодь та сім'ї матимуть можливість відсвяткувати старий Новий рік, який вже вдруге капелани організують спільно з Молодіжною комісією Львівської єпархії та молодіжними організаціями. Свято „Василь і Маланка — звечора до ранку“ проходитиме в Палаці мистецтв. У рамках заходу відбудеться два свята: з 18.00 до 21.30 — родинне, а з 20.00

до 6.00 — молодіжні гуляння. Зокрема для дітей планують показати Маланку, вертеп та організувати святковий стіл. Особливістю свята стане те, що окрім дітей з повних сімей будуть і діти-сироти. Саме завдяки такому поєднанню, жодна дитина не буде почуватися обділеною, розповів капелан Центру студентського капеланства Львівської політехніки Тарас Грем.

Під час молодіжних гулянь теж відбудеться святкове театралізоване дійство. А фольк-гурт „Коралі“ для всіх проведе майстер-клас із українських танців. Відбудеться також і презентація нового молодіжного журналу „Шпаргалка життя“. У цьому християнському виданні будуть розписані туристичні маршрути, цікаві культурні заходи. Окрім цього колектив журналу проводитиме цікаві акції, щоб молодь мала можливість розвиватися на ґрунті християнських цінностей.

Завершить різдвяний святковий цикл традиційне окроплення кімнат у студентських гуртожитках, яке капелани планують провести наприкінці лютого.

Наталія ПАВЛИШИН

громадські ініціативи

Миколай пам'ятає — молодь допомагає

„Роблячи щасливим когось, сам стаєш щасливішим“ — саме під таким гаслом пройшла акція „Миколай пам'ятає“, яку для дітей-сиріт Львівської школи-інтернату №102 та Львівського будинку дитини №1 провели студенти кафедри захисту інформації Інституту комп'ютерних технологій, автоматики та метрології Львівської політехніки.

Свято організували студенти-третьоккурсники, але допомогли провести акцію (розробити афіші, зібрати кошти та відвідати сиротинці) зголосилися студенти й інших курсів та викладачі кафедри. Зокрема, найбільш завзятими та ініціативними у підготовці свята були співорганізатор акції, третьоккурсник Мирослав Микитюк, студентка четвертого курсу Оля

Полуектова та студенти третього курсу Марина Ляшенко, Дмитро Лубів, Мар'яна Захаревич і Тарас Лейбенко.

Тарас КРЕТ,
студент третього курсу ІКТА
Львівської політехніки,
співорганізатор свята

наш календар

- 7 січня — Різдво Христове.
- 14 січня — старий Новий рік (Василя).
- 19 січня — Богоявлення Господнє (Водохрещтя).

Пам'ятні дати

- 6.01.1742 — помер в еміграції Пилип Орлик, автор першої конституції.
- 6.01.1834 — народився Степан Руданський, відомий український поет-сатирик.
- 6.01.1846 — засновано у Києві Кирило-Мефодіївське Братство.
- 6.01.1898 — народився український поет Володимир Сосюра.
- 6.01.1938 — народився Василь Стус, визначний український поет.
- 6.01.1945 — помер Володимир Вернадський, визначний український вчений, засновник і перший президент Академії наук України.
- 6.01.1957 — помер Амвросій Бучма, видатний український актор.
- 7.01.1853 — народився Микола Аркас, відомий український історик і композитор.
- 7.01.1901 — народився Василь Чумак, український поет.
- 8.01.1888 — народився Гнат Юра, відомий український актор і режисер.
- 8.01.1935 — народився Василь Симоненко, визначний український поет.
- 9.01.1898 — народилася Ярослава Музика, українська художниця.
- 12.01.1878 — народився Василь Пачовський, український поет і драматург.
- 15.01.1871 — народився Агата Кримський, український письменник, філолог-орієнталіст, поліглот, академік.
- 16.01.1919 — Директорія УНР, захищаючи рідні землі, вступила у війну з більшовицькою Росією.
- 17.01.1869 — народився Іван Труш, відомий український живописець і художній критик.
- 17.01.1901 — інтронізація Андрея Шептицького на Галицького митрополита.
- 17.01.1921 — у Відні відкрито Український Вільний Університет.
- 19.01.1809 — народився Едгар По, американський письменник, родоначальник детективної літератури.
- 19.01.1912 — народився Голова Проводу ОУН Ярослав Стецько.

МОВОЮ ДОКУМЕНТАЛЬНОГО КІНО

„Золотий вересень“ у Політехніці

Пара з історії у другокурсників ІЕСК 24 грудня була нетрадиційна: студенти переглянули документальний фільм „Золотий вересень. Хроніка Галичини 1939 — 1941“ — про події в Західній Україні у період першої радянської окупації.

Кіноперегляд ініціювала громадська організація „Західноукраїнський центр історичних досліджень“.

— Ми започаткували просвітній проєкт, який охоплює дві акції: показ фільму „Золотий вересень“ і переносну виставку „Рідна школа“, присвячену річниці однойменного педагогічного товариства, — розповів заступник голови ЗУЦІД Андрій Шиманський. — Фільм розповідає про ті тривожні

дні, коли люди заздалегідь готували валізки в очікуванні, що за ними не сьогодні-завтра придуть „визволителі“ і повезуть у сибірські простори...

Фільм привертає увагу, передовсім, динамічністю (чергування розповідей свідків і диктора, ігрових сцен, хроніки) й художньою досконалістю. Творці „Золотого вересня“, показавши фільм у кінотеатрах Львова восени 2010-го, повезли його в школи й виші. У Політехніці зі студентами-енергетиками фільм переглянули доценти кафедри історії, теорії та практики культури Теодозій Замлинський, Роман Зінкевич, Ігор Гаврилів.

Ірина ШУТКА

Благодійний проєкт

„Багато хто з нас уже користується iPad, а дехто ще й мишки в руках не тримає“, — якось зазначив Святослав Вакарчук. І щоб змінити такий стан справ, музикант разом із командою свого фонду „Люди Майбутнього“ (відомого проєктом студентського обміну „Освіта Країною“) започаткував новий, освітньо-соціальний „3D-Проєкт“

3D-ПРОЕКТ:
Думай! Дій! Допмагай!

Цілком реальне 3D

„Думай! Дій!
Допмагай!“

Про яке 3D йдеться? Ні, не про кіношне з майже реальним (але все-таки нереальним) ефектом присутності, а про цілком ймовірну соціальну ініціативу, спрямовану на вирішення проблеми комп'ютеризації дитячих будинків в Україні, створення мережі волонтерів для неформальної освіти дітей-сиріт і формування культури благодійності як такої. Власне, 3D у цьому контексті розшифровується як „Думай! Дій! Допмагай!“.

Проєкт стартував у вересні 2010-го і діє у різних областях України, зокрема й у Львівській (згодом має охопити решту країни). З-поміж інших благодійних ініціатив він виокремлюється кількома особливостями.

Комплексний підхід

У „3D-Проєкті“ — комплексний підхід до вирішення проблеми: мова не лише про те, щоб, умовно кажучи, дати вихованцям дитбудинків комп'ютери, а щоб „дати“ їм знання і навички, як працювати на ПК, безпечно користуватися ресурсами Інтернету тощо. Крім цього, волонтери мають стати для сиріт інтелектуальними опікунами — тьюторами: допомогать їм у вивченні загальноосвітніх дисциплін, підготовці до ЗНО та вступу до вишів. Це дозволить ви-

явити дітей, які хочуть здобути вищу освіту, завважив в одному з інтерв'ю С. Вакарчук. За словами куратора „3D-Проєкту“ у Львові Євгена Кузика, „йдеться про впровадження певної традиції інтелектуальної допомоги дітям-сиротам, яка згодом могла б працювати автономно“.

Ініціатори „3D-Проєкту“ акцентують на „якості“ волонтера — прагнуть сформувати освічене й дієве волонтерське середовище. І хоч „база“ проєкту — молодь, але зрештою він „апелює“ до кожного, і чи не кожен (від студента й до успішного бізнесмена) справді може допомогти: хтось — переказати гроші, хтось — подарувати комп'ютерну техніку (нову або вживану), хтось — поділитися знаннями і часом з дітьми, ще хтось — підтримати організаційно (забезпечити роботу комп'ютерів, мережі на місцях тощо) або просто розповісти іншим про благодійне 3D. Щоб долучитись до „3D-Проєкту“, варто заглянути на <http://peopleofthefuture.org.ua>.

Прозорий механізм

Для збору коштів запроваджено (вперше в Україні) цілком прозорий механізм: завдяки спеціальному веб-інтерфейсу кожен благодійник, який здійснив безготівковий переказ коштів (через sms, онлайн чи банківський переказ), у реальному часі на сайті фонду може простежити динамі-

ку його надходження і дізнатися про його цільове використання. Команда 3D сподівається, що така публічність сприятиме формуванню довіри громадян, культури благодійності в нашій країні. Наразі у скарбничці фонду — понад 23 тисячі гривень.

Тим часом у Львові

Як розповів Євген Кузик, зараз у Львові зареєстровано понад 80 волонтерів. У листопаді-грудні відбулося загальне навчання добровольців. На часі — підготовка тьюторів: тематичні лекції („Основи педагогіки“ тощо), семінари від компанії Microsoft.

— Згодом тьютори проводитимуть неформальне навчання дітей-сиріт — це буде якісне доповнення до середньої загальної освіти, яке, сподіваємось, допоможе старшокласникам підтягнути рівень знання англійської, математики, географії, літератури і навіть опанувати нові заняття, як малювання, фотографування тощо, — каже Євген.

У Львові тьютори працюватимуть у загальноосвітній школі-інтернаті №2 (де є комп'ютерний клас), а от дитячий заклад, який найбільше потребує встановлення ПК, наразі вибирають. Та встановлення комп'ютерів і навчання дітей заплановане на найближчий час.

Ірина ШУТКА

від діда-прадіда

Володимир Мишолівський, уродженець села Лагодова, що на Львівщині, вперше зацікавився дідухами у 19-річному віці. Сьогодні в його колекції вже є чимало дідухів різних форм, виготовлених власноруч. Цю майстерність Володимир охоче передає іншим

Не лише традиція, а й пам'ять роду

Головний атрибут Святвечора

Йому довелося багато часу провести у бібліотеках, зокрема, в Науковій бібліотеці НАНУ ім. В. Стефаніка. Пан Володимир дізнався, що дідух — найпоширеніша традиційна різдвяна атрибутика. Спочатку це був звичайний сніп жита, пшениці, вівса чи навіть ячменю, зв'язаний перевеслом. На Святвечір цей сніп ставили на столі або покутті. Дідух символізує врожай і пам'ять роду. Згодом майстри почали виявляти фантазію і видозмінювати дідух. На думку пана Мишолівського, це подяка Богові за врожай. Традиція дідухів сягає часів язичництва, коли наші пращури вірили в богів, що знаменували сонце, врожай, земні стихії.

— Спочатку Церква не визнавала дідуха. Наскільки знаю, в Україні лише Греко-Католицька Церква за часів митрополита Андрея Шептицького офіційно дозволила дідухи. А, скажімо, Московський патріархат дотепер не визнає їх. Свого часу дідух зазнавав чимало гонінь, адже ще 1934 року більшовицький функціонер Постишев видав указ про святкування Нового року, за яким в Україні Різдвяні свята замінили на Новорічні, а дідуха — на ялинку. Нині ми вже звикли до новорічної ялинки, і мало хто знає, що для нашого хліборобського народу головною різдвяною атрибутикою завжди був дідух, — наголошує пан Володимир.

Шкода, що на сьогодні традицію соломоплетіння, зокрема виготовлення дідуха, зберегли лише на Львівщині, Івано-Франківщині та частково — на Тернопільщині. Ці дідухи різняться здебільшого формою. Найбагатші виготовляють на Івано-Франківщині.

П'ятнадцятиметровий дідух вартий Книги рекордів Гіннеса

Як не дивно, Володимир змалку не цікавився ремісництвом. Школярем любив математику, історію. У райцентрі — Перемишлянах — вивчився на електрогазозварника, а згодом у Львівській фінансовій академії здобув фах фінансиста. Цікавість до виготовлення дідухів виникла радше як нагода підробітку. Та невдовзі це переросло в щось значно більше, і Володимир від найпростіших форм переходить до щораз складніших.

Народний майстер зізнається, що самої техніки виготовлення дідуха його не навчав ніхто. Згодом у Києві познайомився з етнографом і мистецтвознавцем Романом Кобальчинською, яка відкрила молодому аматорові деякі хитрощі зі соломоплетіння, навчила виготовляти „дідову бороду“, „колядників“. Він почав робити дідухи у формі гілок дерева, снопа тощо, водночас придумуючи нові форми. Тепер зізнається, що коли починав цю справу, то й гадки не мав, що так глибоко зацікавиться нею.

Створення дідуха розпочинається ще задовго до Різдва, а саме в серпні, під час обжинок. Цю давню традицію Володимир Мишолівський підтримує сьогодні, вирощуючи на власній ділянці жито і пшеницю.

За дев'ять років праці Володимир Мишолівський не лише вдосконалювався як майстер, а й почав навчати цього

ремесла інших, зокрема, дітей і молодь. Другий рік поспіль його роботи можна оглянути у виставковій залі Музею історії ЛНУ ім. І. Франка. Дідухи Мишолівського побували і в Києві, зокрема, в Музеї І. Гончара. У серпні 2009 року пан Володимир як учасник I Міжнародного фестивалю „Сніп-2009. Жнива“ у селі Ковалівка Васильківського району Київської області брав участь у виготовленні найвищого 15-метрового дідуха. Це зафіксувала українська комісія Книги рекордів Гіннеса. Її представники підтвердили, що це — рекорд світу, бо досі такого великого дідуха ще ніхто не виготовляв. До слова, у планах пана Володимира — виготовити 17-метрового дідуха і встановити його в рідному селі, якому багато чим завдячує.

Задля добра громади

Володимир Мишолівський вважає, що село, історія якого сягає часів ще до монголо-татарської навали, вплинуло на його духовне зростання. Впродовж віків тут розвивали різні ремесла — ремісництво, ковальство, бджолярство, ткацтво. А оскільки у роді В. Мишолівського завжди були бджолярі, то й він вирішив продовжити цю традицію.

Позаяк пан Володимир не лише щиро вболіває, а й реально підтримує розвиток села, яке тепер переживає чи не найважчі часи, то на останніх виборах до місцевих рад громада обрала його сільським головою. Пів року тому він організував народний фестиваль „Лагодівські фестини“. Пан Володимир є також одним із засновників громадської організації „Паросток“, яка втілює на рівні села програму ПРООН (місцевий розвиток, зорієнтований на громаду).

— Саме тут я маю нагоду зреалізуватися як фінансист, — каже пан Володимир. — Намагаємося відновити активність місцевої громади, зацікавити людей розвивати село. Співпрацюємо з настоятелем Унівського монастиря отцем Йосафатом, який є головою правління благодійного фонду ім. Климентія Шептицького, за сприянням якого у Лагодіві відбудували школу та відновили діяльність „Просвіти“.

Наступного року пан Володимир мріє організувати у Львові велику виставку дідухів.

Ірина МАРТИН

сакральне мистецтво

Ікони колись були в кожній хаті

У Львівському музеї історії та релігії можна оглянути старовинні українські хатні ікони, виконані за найкращими традиціями народного малярства.

Як розповів Севастіян Дмитрух, організатор виставки, директор Музею сакрального мистецтва ім. о. Антона Петрушевича, експозиція має на меті привернути увагу громадськості до проблем сакрального мистецтва, зокрема до народної хатньої ікони:

— Адже саме в хатніх іконах відображені дух, віра та сподівання української нації, які ми мусимо пронести крізь віки.

Експозицію сформовано з хатніх ікон XVIII — XIX століть, виконаних народними майстрами Галичини та Центральної України. Найпоширенішими є ікони зі зображенням Ісуса Христа та Богородиці, рідше бачимо ікони з ликами святих — Миколая, Теклі, Варвари, Юрія, Йосафата та Дмитрія.

— Кожна українська родина могла вибирати собі будь-якого святого, як свого покровителя, який повинен звітувати за цих людей перед Богом, — розповів Севастіян Дмитрух.

Показ хатнього образу проходить у рамках щорічних тематичних виставок „Різдвяні зустрічі“.

врятуй своє місто!

Львів — перлина Європи чи „Пластик-сіті?“

Світлина Софії Матвіїв

Львівська обласна організація Українського товариства охорони пам'яток історії та культури, БФ „Збереження історико-архітектурної спадщини Львова“ та Студентське братство Львівщини оголосили студентський конкурс плакатів та есе про проблеми збереження пам'яток Львова „Львів — перлина Європи чи „Пластик-сіті?“

На прес-конференції зазначили, що такий конкурс вже проводили у 2003 році, й тоді зібрили близько 40 плакатів і есеїв, які експонувалися в Національному музеї ім. А. Шептицького.

— Ми прагнемо, щоб якомога більше молодих людей зрозуміли, в якому унікальному місті вони живуть, і яке цікаве історичне середовище навколо нас, — зазначив голова Товариства Андрій Салюк. — Через творчість студентів і презентацію думок молодого покоління ми хочемо звернутися до громади Львова.

До того ж, зараз постає питання не лише збереження пам'яток, а й те, що Львів поступово перетворюють у мегаполіс, ігноруючи при цьому культурну спадщину. Величезна кількість фаст-фудів у центральній частині міста, перенасичення пластиківими вікнами, реклама поміж пам'яток архітектури — все це наслідки глобалізації, яка руйнує колорит нашого міста.

Кращі плакати конкурсу будуть розміщені по Львову, щоб люди звертали увагу на цю проблему, також буде видано збірку кращих есе, надруковано і розповсюджено поштівки.

Для молоді, зацікавленої в збереженні культурної та історичної спадщини, створено спеціальний блог lviv-konkurs.livejournal.com, де є повна інформація про конкурс та його умови, а також найоперативніша інформація про перебіг конкурсу, який триватиме до 15 лютого.

презентація

Любов до книжки виховують змалечку

ЛА „Піраміда“ презентувала книгу українських народних казок із серії „Приватна колекція для дітей“. Ця серія представляє взірці українських народних казок та казок народів світу, як і твори українських та зарубіжних авторів в оригінальному оформленні сучасних львівських художників.

Презентація відбувалася наприкінці минулого року у книгарні „Є“. Презентували казки „Про бідного чоловіка і Воронячого царя“ та „Летючий корабель“. Розмовляли також про проблеми оформлення дитячих книг. Свою думку висловили упорядник серії „Приватна колекція“ Василь Габор, художниця Людмила Лобода, книжковий дизайнер Андрій Кісь, а також присутні ілюстратори, мистці, журналісти та поціновувачі якісних книг. Василь Габор, зокрема, зазначив, що запропоновані маленьким читачам дві фантастичні казки є тією маленькою даниною, яку видавництво намагається протиставити гламуру, масово присутньому сьогодні у дитячому книговидаванні:

— На наше переконання, книги для дітей повинні розвивати уяву маленьких читачів, а не лише розважати. Вони повинні бути не обов'язково з веселими ілюстраціями, а передовсім високої естетики.

Цю книжку ілюструвала українська художниця Людмила Лобода. Її малюнки, виконані у техніці батика, нагадують узорі тканин з часів давнього Єгипту, а за настроєм і технікою близькі до традиції української писанки.

— Казки з цієї книги вчать добру, любові до тварин, птахів та людей. Вони вчать умінню захоплюватися навколишнім світом. Тут, як завжди буває в казках, добро перемагає зло, а шляхетні вчинки винагороджуються сторицею, — поділився своїми враженнями дизайнер Андрій Кісь.

Книгу вже можна придбати у книгарнях міста.

Сторінку підготувала Софія МАТВІЇВ

новорічний гість

Ірена Бусь — тренер, суддя міжнародної категорії, президент Української ради танцю, керівник клубу спортивного та сучасного танцю „Лідер“ і просто симпатична енергійна жінка. Окрім цього, вона має індивідуальні заняття з парами високого рівня й веде школу бальних танців у Львівській політехніці, бо це, за її словами, „рідна структура, яка відіграла важливу роль у моєму житті“

У стихії танцю

Демонструвала майстерність на „Веснах Політехніки“

Усе почалось, як і в більшості дівчаток: у п'ять років мама привела Ірену на народні танці в тодішній Палац піонерів. Згодом з'явилася мрія вступити в київський театральний інститут, але тато дуже хотів мати дочку-програміста, тому вступила в Політехніку на електрофізичний факультет, напрям — прикладна математика.

Ірена Бусь згадує:

— Вступивши, я пішла танцювати у колектив народних танців „Вірність“. Через рік ми готували „Весну Політехніки“, я ставила всі танцювальні номери, де, крім народних танців, були і сучасні. Мене помітив член журі керівник клубу бальних танців „Пролісок“ і запропонував прийти в клуб. Він спершу готував мене для партнера з медінституту, але потім сам став зі мною в пару. Ми їздили на міжнародні змагання і мали чималі успіхи. Тоді ми ще паралельно займалися зі студентами у залі на вулиці Бой-Желенського. Туди і прийшов мій майбутній чоловік, студент енергетичного факультету Олег Бусь. Я була викладачем, а він — моїм учнем. Він закохав мене в себе, тепер у нас чудова сім'я і двоє дітей.

Я добре вчилася, виступала на всіх „Веснах Політехніки“. Та активно танцювала недовго — років п'ять-шість. Через великі фізичні і психологічні навантаження та вплив Чорнобиля у мене дуже сильно збільшилась щитовидна залоза. Лікарі мене вилікували, але довелося перейти з категорії діючих танцюристів у керівники. Опанувала другу освіту в Київському інституті культури, згодом заснувала свій клуб „Лідер“. Найбільше мені подобаються повільні танці. Якщо брати європейські, то це фокстрот. З латино-американських — румба. Танці європейські викладати складніше. Невдовзі я склала іспити й отримала ліцензію судді. Особливо важко мені судити на чемпіонатах України своїх друзів, з якими ми ще недавно змагалися. У 1993 році мене вибрали президентом Української ради танцю, на той час я була наймолодшим президентом у світі.

Між спортом і мистецтвом

Наше танцювальне заняття в Народному домі „Просвіта“ Львівської політехніки щоразу розпочинається активною руханкою: присідаємо „вслуємо“ руками, крутимо головою...

— Кожен приходять у зал зі своїми проблемами, тому ті вправи, які ми робимо, це не просто розминка, — пояснює Ірена. — Одні з них розкривають енергетичне поле людини, другі — замикають її ауру, тож через 10 — 15 хвилин занять ви змінюєтесь, починаєте усміхатися. І під час танців людина повинна відчувати комфорт. Якщо

веду заняття і бачу, що група втомилась, ми починаємо вивчати щось нове. Бо інакше в людини виникне відчуття, що вона нездара. Мені легко викладати, бо я пройшла шлях від танцюриста до педагога — пам'ятаю, які в мене були емоції, коли втомлювалася і чогось не сприймала.

Танці, вважає Ірена, перебувають на межі між спортом і мистецтвом: змагання ж побудовані за системою спорту (є відбіркові тури, півфінал, фінал), але треба бути і актором, вміти відкриватися у танці, знайти контакт із партнером. Проблема, з якою не раз стикаються тренери, це психологічна несумісність партнерів.

— Взагалі, чомусь щодо танців хлопці виявляють пасивність, бояться йти вчитися...

— Віддавна жіноче населення в усьому світі, незважаючи на те, що президентами є переважно чоловіки, активніше. Чоловіки насправді дуже сором'язливі і не вірять у себе. Вони більше вірять у себе там, де можна командувати, а коли ж йдеться про діло...

— Мені здається, що тепер танцювати стало дуже модно...

— Насправді завжди було модно танцювати. Просто тепер завдяки телевізійним проектам люди стали про це більше задумуватися і бачити, що навчитися танцювати неважко. Відмінність тільки одна — тепер хоче танцювати більше дорослих. Приходять займатися бальними танцями люди 30 — 35 років. Нам треба міняти свою культуру, бо мені дуже прикро, коли телефонують і питають: ось мені 40 років, чи не пізно почати танцювати? У Європі ж майже 90% пенсіонерів танцюють! А вся справа в тому, що в нашій країні дуже мало викладачів, які знають, як можна навчити танцювати дорослу людину навіть „з нуля“, в нас більше розвинена методика навчання танцю дітей. Крім цього, в нас є багато різних гуртків, шкіл, студій, керівники яких не знають ні методики викладання, ні основ хореографії. Важко переучувати людей, котрі в них вчилися, бо діти 8 — 10 років мають дуже добру зорову пам'ять, тоді як дорослі сприймають усе через розум.

— Ваша танцювальна мрія...

— Дуже хочу потрапити в Японію на гала-шоу. Раз на рік у величезній залі люди сидять за сервірованими столиками, вечір, і організатори запрошують до виступів сім-десять найкращих танцювальних пар світу. Я маю всі відеозаписи таких гала-шоу, але потрапити туди і відчувати атмосферу — це зовсім інше. А так — мене нічим не здивуєш.

Наталія ЯЦЕНКО

новорічний гість

Наприкінці минулого року за книги „Перські оповідки“ та „Анекдоти про муллу Насреддіна“ Роман Гамада отримав першу премію літературного конкурсу україністики Фонду українських емігрантів у Нью-Йорку Воляників-Швабінських. У перекладі автора постає ціла галерея образів середньовічних мусульман — арабів, персів, таджиків, індійців, які знають і вміють цінувати дотепне слово, сповнене мудрощів та лагідної повчальності. Ми запросили сходовознавця в гості до „Аудиторії“

1000 і 1 таємниця східної літератури

— Чому Ви вирішили обрати такий фах? Хто чи що надихнуло Вас?

— Мені страшенно подобалися східні казки, в дитинстві особливо вразили китайські народні казки. Моя мати була вчителькою російської мови і літератури, вона мені прищепила любов до книжок. Мама настільки любила літературу, що могла переповідати напам'ять великі тексти. Батьки передплачували безліч журналів, і підшивки з 1975 року лежать удома дотепер.

— Чи досить знати іноземну мову, щоб стати перекладачем?

— Щоб перекладати, треба, по-перше, знати мову, по-друге — літературу, а якщо перекладати з рукописів — треба орієнтуватися в усіх шарах і виявах мови, в усіх століттях, в усіх стилях, діалектах та суміжних мовах, а також знати історію народу. Наприклад, існує приблизно двісті видів перських почерків. „Перські оповідки“ були перекладені з рукопису, переписаного почерком під назвою „індивідуальний курсивний некаліграфічний насталик з елементами шікесте“.

— Опишіть Ваш перекладацький процес?

— До перекладання тексту треба дорости. Коли нагромаджуєш певний досвід, багаж знань, то починаєш бачити, як треба працювати. Передовсім опрацююю українські фольклорні тексти. Неадаптовані письменниками фольклорні тексти для сучасного читача є дещо складні, але вони дуже цінні. Коли працював над „Іранськими народними казками“, звертався до всіх знайомих іранців, які є у Львові, а також у Посольство, до докторів наук. Народну літературу перекладати найважче.

— А найлегше?

— Авторські речі. Сааді, наприклад. Але я люблю і те, і те. Є ще такий нюанс — читати Сааді без знання арабської мови неможливо. Це так званий „іракський стиль“ — максимальне насичення перського тексту арабськими цитатами, прислів'ями, приказками і фрагментами з арабських творів. Ця

проблема стосується усіх східних мов, і її вирішення потребує великих знань і майстерності від перекладача. Крім цього, Сааді часто вдавався до шіразького діалекту.

— Крім перекладу технічного є також і літературний, художній. Тобто, перекладач має бути й свого роду письменником?

— Звичайно. Художній переклад іноді можна робити кілька років. Адже казка мусить гарно звучати і вголос, поліфонія, евфонія обов'язково мають бути присутні. Сьогоднішні комп'ютерні переклади — це тільки бізнес, де не йдеться ні про якість мови, ні про авторські права, ні про вплив такої книжки на читача.

— Яким Ви бачите свого читача?

— Передовсім, це освічені, інтелектуальні люди, які цікавляться не тільки західною літературою, але й літературою Сходу. Український перекладач орієнтується на українського читача, він повинен його бачити, знати, бо апелює до його мовної та генетичної пам'яті. Художній переклад — це трансформація цінностей іншого народу, фольклору до українського читача, так, щоб він це сприйняв як своє, рідне, написане органічно, рідною йому українською мовою. Але, попри те, читач має бачити, що перед ним перський, іранський чи китайський твір.

— Чи багато сьогодні таких перекладів?

— На жаль, серед перекладів казок, які виходили українською мовою, справді хороші вартісні переклади можна полічити на пальцях. Це „Італійські народні казки“ в перекладі Ілька Корунця, „Казки Братів Грімм“ — дуже хороший переклад Сидора Сакидона і Євгена Поповича, „Англійські народні казки“ блискуче переклав Олександр Терех. Перекладачі не повинні забувати, що фольклорні перекладні тексти не мають містити слів з явними ознаками сучасності. Нехтування таким правилом призвело до того, що мова перекладів сьогодні абсолютно уніфікована. Тому моя праця над казками — це не архаїзація, а реанімація української мови, відшукування справжніх питомих українських форм і зворотів.

— Чи схожі східні казки з українськими?

— Це парадокс, але українські народні казки й іранські народні казки є настільки схожі, як жодні інші в світі! Іранська народна казка „Ох“ і українська народна казка „Ох“ має один корінь. У передмові до „Іранських народних казок“ я показав, що є цілі фрагменти, подібні не тільки сюжетно, а й текстуально. В багатьох перських казках читач впізнає персонажів, знайомих з дитинства. Це свідчить про спільність культур, зокрема, про близькість українського та східного фольклору.

— Ви першим переклали іранські народні казки, які Ваші наміри надалі?

— Хотілось би, щоб до шкільних підручників і вишівських хрестоматій подавали перську літературу. Зараз шукаю афганські тексти, хочу перекласти афганські народні казки. Можливо, пізніше й за Сааді візьмуся, треба дати нарешті Україні „Гулістан“.

— Чого побажаєте читачам на 2011 рік?

— Хороших текстів. Багато хороших текстів, які можна з цікавістю читати і відкривати для себе щось нове.

Розмовляла Софія МАТВІЙ

новорічний гість

[Галка Крук, поетка, про рік, що минув, і той, що розпочався, про свої досягнення і сподівання]

„Насолоджуюся процесом творення“

Для мене минулий рік надто швидко проминув... І взагалі — час біжить щораз швидше: тільки встигнеш викинути засохлу ялинку, а вже нову треба ставити.

Першу половину року я провела у Варшаві на стипендії міністра культури Польщі „Гауде полонія“. Там я працювала насамперед над перекладами польського поета Казімежа Вежинського, дитинство якого пройшло у Стрию та Дрогобичі, проте твори українською мовою не публікувалися. А позаяк повоєнна поезія Вежинського мені дуже подобається, то перекладала із задоволенням, навіть не зважаючи на те, що це переважно римовані і досить складні вірші. Маю надію, що цього року вдасться видати ці переклади в Україні.

У травні побувала на літературному фестивалі у Барселоні (разом із Сергієм Жаданом та Юрком Завадським), у серпні брала участь у поетичному фестивалі World Wide Words у Данії, насолоджувалася Берліном і Дрезденом з їхніми чудовими музеями та галереями, брала участь у ювілейному часопису „Акцент“ у Любліні, нещодавно повернулася з фестивалю „Пульс літератури“ у Лодзі, де стараннями Андрія Любки вийшов український номер часопису „Тигель культури“. Все це — незабутні враження від знайомства і спілкування з чудовими

людьми — Каталіною Джіроною, Андрієм Антоновським, Франческом Джелонком; це гостинність Пітера Бенстеда, завдяки якому я почула, як оригінально виконують свою поезію американські та африканські автори; це багатогодинні душевні розмови з Богданом Задурою, з яким ми перекладаємося навзаєм. Також той рік зблизив мене з українськими митцями — музикантами, художниками, текстильниками. Сподіваюся, в майбутньому вдасться зреалізувати з ними якісь спільні проекти, є багато цікавих задумок.

Якщо говорити про життя в Україні, то передовсім засмучує те, що відбувається в суспільно-політичному плані. Маю на увазі наше стрімке повернення до дрімучого „совка“, обмеження свобод, повернення страху, поступове зuboжіння — все це рикшетом б'є по культурі. Частина видавництва знаходиться у дуже скрутному фінансовому становищі, видання поезії, наприклад, багато хто з видавців вважає невиправданим видавничим ризиком. Але це загальні тенденції, не лише українські. Я ж сподіваюся, що вдасться дописати і видати у 2011 році ту прозу, яку тепер пишу. Наразі насолоджуюся процесом писання.

Спілкувалася Наталя ЯЦЕНКО

світлій пам'яті

Гірка втрата українства

На 80-му році 7 січня цього року пішла з життя філолог, літературознавець, активна учасниця руху шістдесятників, член Спілки письменників України Михайлина Коцюбинська.

Михайлина Хомівна працювала в Інституті літератури ім. Тараса Шевченка НАН України, була почесним доктором Національного університету „Києво-Могилянська академія“, лавреатом Національної премії ім. Тараса Шевченка, Премії ім. Олени Теліги, Премії ім. Василя Стуса, Літературної премії ім. Олександра Білецького.

Племінниця класика української літератури Михайла Коцюбинського очолювала творчий колектив, який підготував до друку і завершив у 1999 році видання багатотомного зібрання творів Василя Стуса. Останнім часом працювала над багатотомником творів В'ячеслава Чорновола. З-під її пера вийшли такі книги як „Образне слово в літературному творі“, „Література як мистецтво слова“, „Етюди про поетику Шевченка“, „Мої обрії“ та „Книга споминів“.

Н. П.

коротко

З 12 січня і до кінця місяця в галереї „Зелена канапа“ експонується виставка двох мисткинь — Вікторії Проців й Інни Івасюк. Кумедні персонажі й сюжети кольорової графіки Вікторії органічно доповнюють текстильні ляльки ручної роботи Інни. Назва виставки („Падав сніг на поріг“) та, власне, експонати повертають глядача у світлий період дитинства.

Сьогодні, 13 січня, у „Хмільному домі Роберта Домса“ втретє відбудеться унікальний етнофестиваль „Рок-коляда“. Основні особливості фестивалю — виконання гуртами колядок та щедрівок у авторській обробці. На фесті виступатимуть львівські грузинки Тамара та Етері Горгішелі, „Люди Добрі“ й „КоралЛі“.

Напередодні Старого Нового року Павло Табаков та гурт Orchestra Vito дадуть два сольні концерти у Львівській філармонії. Це буде, обіцяє співак, незабутній коктейль із джазу, блюзу та різдвяної музики. Павло презентуватиме для своїх шанувальників новий альбом „Кава-blues“.

В арт-залі Кінопаляцу на вулиці Театральній до початку лютого триватиме показ фільмів проєкту „Доросле кіно“. Стрічки, презентовані компанією „Артхаус Трафік“, є найкращими європейськими фільмами, присвяченими дорослим іграм. У програмі — мелодрама „Усі інші“ (Німеччина), романтична драма „Поцілуй мене ще раз“ (Італія), комедія „Бугі-вугі“ (Велика Британія) та драма „Тримай дистанцію“ (Італія).

Щовечора впродовж січня в Домініканському соборі звучатимуть концерти фестивалю „Велика коляда“. Понад 70 колективів зі Львова, Львівської області, а також із Тернополя, Івано-Франківська, Долини, Надвірної, Черкаса, Чернігова, Херсона, Ялти братимуть участь у цьому фестивалі. Цьогорічний фестиваль заохочує учасників до виконання колядок, щедрівок, віншувальних та інших різдвяних творів Лемківщини.

За матеріалами інформагенцій

Кредит на Все!

Вигідні грошові кредити та кредитні картки

Без застави та поручителів
Від 1 000 до 50 000 грн

Зателефонуйте Вашому персональному менеджеру:
Назар (067) 255 90 99
Олег (063) 040 21 33

Львів, вул. Коперника, 7, (032) 297 65 32

Ренесанс Кредит
www.rencredit.com.ua

АТ «БАНК РЕНЕСАНС КАПІТАЛ». Ліцензія НБУ № 222 від 30.09.2009 р.

для львів'ян і гостей міста

Національний театр опери та балету ім. С. Крушельницької

15 січня — „Бал-маскарад“ (опера). 18.00.
16 січня — „Наталка Полтавка“. 12.00; „Дон Кіхот“ (балет). 18.00.

Національний академічний драматичний театр ім. М. Заньковецької

14 січня — „Сватання на Гончарівці“. 18.00.
15 січня — „Візит лїтньої панї“. 18.00.
16 січня — „По щучому велінню“. 12.00; „Ісус, син Бога живого“. 18.00.
18 січня — „По щучому велінню“. 12.00.
19 січня — „Ісус, син Бога живого“. 18.00.

Молодіжний академічний театр ім. Л. Курбаса

15 січня — „Амнезія, або Маленькі подружні злочини“. 19.00.
16 січня — „Король Лір“. 19.00.

Муниципальний театр

13 січня — „Дорога до Вифлеєму“. 16.00. 15, 16 січня — „Вертеп“. 18.00.

Львівський академічний духовний театр „Воскресіння“

15 січня — „Попелюшка“. 13.00. 18 січня — „Попелюшка“. 11.30.

Будинок органної та камерної музики

15 січня — Музично-різдвяна програма (орган, вокал). 17.00;
концертна програма „Йдемо до Вифлеєму“ (оркестр, орган, солісти, хор). 19.00.
16 січня — Музично-різдвяна програма (орган, вокал, літературна частина). 17.00.

експрес-оголошення

Вважати недійсними:

утрачене свідоцтво про право на спадщину за законом, видане Другою Львівською держконторою 1.06.1999 р. за реєстром № 3-1908 на ім'я Лумиковської Марії Григорівни;
утрачену залікову книжку, видану Національним університетом „Львівська політехніка“ на ім'я Горлая Василя Романовича;
утрачену залікову книжку, видану Національним університетом „Львівська політехніка“ на ім'я Вербовського Остапа Михайловича;
утрачену залікову книжку № 0507014, видану Національним університетом „Львівська політехніка“ на ім'я Савуляка Василя Володимировича;
утрачену залікову книжку, видану Національним університетом „Львівська політехніка“ на ім'я Некрасова Миколи Михайловича;
утрачений студентський квиток ВК № 06299234, виданий Національним університетом „Львівська політехніка“ на ім'я Стукалової Тетяни Олегівни;
утрачений студентський квиток, виданий Національним університетом „Львівська політехніка“ на ім'я Палійчука Тараса Васильовича;
утрачений студентський квиток, виданий Національним університетом „Львівська політехніка“ на ім'я Миронюк Анни Миколаївни.

Колектив кафедри архітектурних конструкцій Інституту архітектури Національного університету „Львівська політехніка“ висловлює щирі співчуття родині з приводу смерти колишнього завідувача лабораторією
Івана Вікторовича Стасевича.

Колектив управління науково-дослідної частини Національного університету „Львівська політехніка“ висловлює щире співчуття техніку Надії Іванівні Яцко з приводу смерті
батька.

Дирекція Інституту хімії та хімічних технологій і колектив кафедри фізичної та колоїдної хімії Львівської політехніки висловлюють щире співчуття професору кафедри Володимирі Миколайовичу Дібрівному з приводу смерті його матері
Ніни Яківни Рудакової.

О С В І Т Н І Й С Т У Д Е Н Т С Ь К І Й Т И Ж Н Е В И К „ А У Д И Т О Р І Я ”

Засновник і видавець — Національний університет „Львівська політехніка“
Реєстраційне свідоцтво — КВ № 2743
Індекс 35004
Виходить з жовтня 1946 року. Періодичність — один раз на тиждень. Сфера розповсюдження — загальнодержавна. Ціна — 1,50 грн.
Кольороподілені фотоформи виготовлено в ТзОВ „Растр-7“, вул. Кн. Романа, 9/1.
Газету надруковано у видавництві Львівської політехніки, вул. Ф. Колесси, 2.
Спосіб друку — офсетний. Обсяг 2,33 ум. друк. арк.
Наклад 2000. Зам. №

Головний редактор — Ярослава ВЕЛИЧКО
Заступники головного редактора — Тетяна ПАСОВИЧ, Роман КИНДРО
Відповідальний секретар — Христина ВЕСЕЛА
Редактори відділів:
освіти і науки — Тетяна ПАСОВИЧ
молоді, сім'ї та спорту — Наталія ПАВЛИШИН
культури та дозвілля — Софія МАТВІВ
Літературний редактор — Олег СЕМЕНИШИН
Логотип, дизайн та комп'ютерне складання — Павло ПРОЦІВ
Редакція послуговується Проектом нового українського правопису.

Листи, рукописи, ілюстрації не рецензуємо і не повертаємо.
Редакція застерігає за собою право літературного редагування, скорочення текстів.
Автори матеріалів відповідають за достовірність наведених фактів.
Редакція не завжди поділяє позицію авторів публікацій. За зміст і достовірність рекламних оголошень відповідає рекламодавець.
При передруках посилання на „Аудиторію“ обов'язкове.